

Liesel Kahl

Du nuptaj tagoj kaj kio okazis antaŭ ili

(Esperantigis Klaus Friese, Hamburgo, 2023)

"Holger, sidiĝu, mi devas diri al vi ion gravan", anoncas Bruno sidante sur la seĝo en mia iama infanĉambro.

"Vi iĝos avo!"

Mia patro perplekse demandas: "Kaj nun?"

"Ni geedziĝos!"

Mi silente staras apude kaj diras neniun vorton. Mi ja scias la reagon de miaj gepatroj jam antaŭe. Tro juna, tro frua, neniom da mono, neniuj loĝejoj, unue estu plenaĝa! Mi ĵus fariĝis 19-jaraĝa kaj en somero eklaboris kiel stenografiistino. Bruno kaj mi restas obstinaj. Ni jam pripensis, ke ni povus enloĝi la malplenan ĉambron en la subtegmento. Ĉio alia ordiĝos poste.

Tiam ĉio pasas tre rapide. La dato por la geedziĝo

estas fiksata. Kun mia patrino mi ekiras serĉi edziĝan robon.

Por la registra oficejo estas gratanta kostumo de la marko Chanel en 'kokpieda' deszajno kun helverdaj kaj flavgrizaj kvadratoj.

"Tio estas bona por dimanĉoj. Post la nupto vi ne plu havos monon por bona vestaĵo", opinias mia patrino.

Por la geedziĝa ceremonio en la kirko mi trovas mallongan robon kun blanka punktĝarnaĵo, kiu lasas la dorson libera. Super tio mi portas plaĉan mantelon en la stilo de la empero. Tute ŝika! Post la nupto mi nur malofte portas la 'Chanel'-kostumon. Esti tro varma kaj gratanta. Sed mian blankan robon, la 'blankan sonĝon', mi surmetis longe: dum mildaj someraj noktoj kun nudaj ŝultroj, dum pli malvarmaj noktoj kun mantelo.

La festo estas rapide organizata. Ĝi devas okazi kiel ĉiuj antaŭaj familiaj festoj en nia strato, la 'Longa Vojo' en la domo numero 18. La listo de la gastoj estas antaŭdifinita: gepatroj, geavoj, gefratoj, geonkloj, gekuzoj kun anaroj, la plej proksimaj najbaroj kaj, laŭ nia deziro, ankaŭ unu amiko.

Tri semajnojn antaŭ la planita nuptotago mi perdis mian infanon. Ankoraŭ ĉe la lito en malsanulejo miaj gepatroj premegegas min:

"Nun ni povas ja prokrasti la geedziĝon kaj atendi ĝis via maturiĝo".

Sed Bruno kaj mi estas enamiĝintaj. Ni ne volas kaŝi tiun amon kaj insistas pri geedziĝo kaj propra apartamento. Miaj gepatroj cedas finfine.

Do, la du nupto-tagoj pasas kiel planite, la ceremonio en la preĝejo kaj la oficiala geedziĝo en la registra oficejo. Nur la vespero antaŭ la geedziĝo estas draste limigita. Kia feliĉo! Tiamaniere ni ne bezonas zorgi pri amaso da rompita porcelano kaj longedaŭra nokto kun ebriaj gastoj. Dum la 1960-aj jaroj tio estas kutimo en nia regiono, diboĉa trinkado, kaj poste forigo de grandaj kvantoj da rubo!

Je noktomezo ĉio estas majstrita kaj la estonta edziĝa paro malaperas al la komuna lito en la supra etaĝo, dum mia patro estas ŝokita. Mia patrino provas trankviligi lin. Morgaŭ ja estos la oficiala ceremonio en la registra oficejo. Nun nur estas unu nokto antaŭe.

Mi ne povas rememori la edziniĝon en la registra oficejo. Ĝi okazas en najbara vilaĝo en simpla ĉambro. La du patroj estas la nuptoatestantoj. La alparolo de la oficialulo estas senpasia, sobra kiel la ĉambro. Sed poste mi liberiĝis de mia gepatra domo kaj ne plu estos ordonoj de la gepatroj! Mi rajtas tradanci la noktojn, ĉar nun Bruno estas mia oficiala zorganto!

La mateno antaŭ la edziniĝo en la preĝejo estas hasta. Lastaj preparoj en la kuirejo. Loĝĉambro kaj manĝoĉambro devas esti senmebligataj. Aranĝi tablojn kaj seĝojn. Kaj kontroli ĉu ĉio estas pripensata. Ne forgesu la viziton ĉe la frizisto por ĉiuj aktorinoj. Miaj mallongaj haroj estas kombitaj supren kun tunoj da harfortigilo. Krome ĉio estas betonigita per simila kvanto da harlako. Mi aspektas kiel mia propra avino!

Alvenante hejmen mi furioze ploras kaj brosas per ĉiaj fortoj la betonan blokon ĝis la haroj estas denove glataj kaj montras la kutiman Courrèges stilon. Nun ploras la frizistino. Ŝi havas problemojn fiksi la mallongan vualon kaj la mirtokronon sur la nun glataj haroj. Mia kuzino Berta, ŝi estas trejnita floristino, zorgas pri la floraj ornamaĵoj, kiuj estas la pordokrono, la tablo-ornamaĵo, la ruĝblanka bukedo

por la novedzino kaj la mirtokrono, kiu ne devas esti fermita, ĉar mi ja ne plu estas virgulino.

Tiam ĉiu ekas por la aŭtoveturado - la geedza paro antaŭen - al la proksima preĝejo Sankta Johano. La solena orgena muziko, la abunda flora ornamaĵo, laodoro de fumo pro la kandeloj, la alparolo de nia pastoro Bernd Lingen, la interŝanĝo de la ringoj - ĉio rapide preteriras kiel rapide moviĝanta filmo. Nur la edziĝformulo 'Ĝis la morto disigos vin' restas en mia memoro. Ĉio rapidas preter ni kiel rapide moviĝanta filmo. Por ni neimagebla se iam estos alie.

Du infanoj disĵetas florfoliojn sur nian mallongan vojon de la preĝejo al la aŭto. Ni ŝvebas kvazaŭ sur rozkolora nubo kaj ne supozas, ke nia estonta vojo ankaŭ kondukos nin super dornaĵojn kaj stumbloŝtonojn.

Survoje hejmen infanoj staras apud la strato trudeme petantaj etajn donacojn. Ili baras la traveturadon kaj nur tralastas nin, post kiam ni verŝas pluvon da bombonoj al ili. La plenkreskuloj ricevas brandon kaj ni mansvingas ridetante favorplene el la fundo de la aŭto dum la tuta veturado.

Ĉe la Longa Vojo la bankeda tablo estas jam preparita: nupto-supu en grandaj bovloj, pladoj kun tri specoj de rostaĵo, bovloj kun ĉiuj legomoj, mallongaj tostoj de la patroj. Ekzistas unu el malmultaj fotoj, kiu montras min kun deŝovita vualo tamen feliĉa meze de la bankedo.

Poste la tabloj kaj la seĝoj estas forpuŝataj kaj ni kiel nupta paro komencas la dancadon. Bruno, kiu estas muzike tute sentalenta, daŭre surpaŝas miajn piedojn. Tiuj ĉiuokaze jam neelteneble doloras pro la nekutime mallarĝaj altaj ŝuoj. Ni ambaŭ ĝojas, ke nia oficiala komenca danco finiĝas kaj nun la dancejo estas libera por ĉiuj.

Je noktomezo okazas ankoraŭ la tiel nomata 'vualodanco'. La nupta vualo estas entrancita. Ĉiuj gastoj ĉirkaŭas la dancantan edziĝparon. Kiam la muziko haltas ili saltas al mi por kapti pecon de la vualo. Bruno firme ĉirkaŭpremas la nuptan kronon, kiu estas oblikve fiksita sur mia hararo. Li permesas deŝiri la vualopecojn, sed li klopodas malhelpi la eltiron de la haroj. Poste ni ŝanĝas la kapvestaĵojn - Bruno ricevas kvastoĉapon kaj mi havas nun kaptukon el telertukoj. Iu ĵetas grandan supbovlon sur la plafonon kaj ni devas balai la pecojn. Tiu agado estas daŭre malhelpata ĉar la gastoj ne ĉesas

forpuŝi la pecojn al ĉiuj anguloj de la ĉambreto.

Tiam mi rajtas finfine ĵeti la nuptan florbukedon trans mian kapon. Mia samaĝa kuzino Elke kaptas ĝin. Ŝi estas nun konsiderata kiel la sekvanta novedzino. Kaj, vere, ŝi edziniĝas post mallonga tempo. Bruno kaj mi malaperas en la nuptan dormoĉambbron de la subtegmento.

Ni ankoraŭ dum mallonga tempo aŭdas la petolan tumulton sub ni kaj esperas ke tio kaŝas la nun oficiale permesitajn sonojn en nia ĉambro kaj ekdormas firme kaj sensonĝe.

Kiam okazis ĉio tio?

Ni ne plu ekzakte scias tion, iam inter 16-a kaj 18-a novembro 1967!

Jam frue ni mislokis nian ateston pri geedziĝo. Poste mi ĝin trovis en la trezoro ĉe la banko kaj metis ĝin en keston de la skribtablo. Post kelkaj jaroj mi denove trovis ĝin dum purigado sed tuj mi denove mislokis ĝin ie en la domo. La 17-a aŭ la 18-a novembro restis en nia memoro sed ni ne scias ĉu tiam estis la ceremonio en la kirko aŭ en la registra oficejo. Tio kuŝas en la mallumo de la historio.

Ni ambaŭ regule ĉiam forgesas la daton de nia nupto - ĝi ne estas grava por ni. Ekzistas aliaj datoj, kiujn ni enmemorigis kiel indaj por dankemo.